

תכנית ההשכלה בשב"ס

יחידת הוראה
עברית כשפה שנייה | כלי תחבורה

תוכן עניינים

3

הקדמה למורה

4 - 5

רמת מתחילים א'

6 - 9

דפי עבודה

10 - 11

רמת מתחילים ב'

12

דפי עבודה

הקדמה למורה

נושא התחבורה הוא נושא שימושי, המאפשר ללומדים לפתח מיומנויות תקשורת בסיסיות בשפה העברית. היכולת להבין ולהסביר הוראות הגעה, לתאר אמצעי תחבורה, ולזהות מקומות במרחב – היא יכולת בסיסית כחלק מתפקודו העצמאי של כל פרט.

היחידה שלפניכם נבנתה כך שתשלב לימוד שפה מתוך הקשר, משחקיות, פעילות מוחשית ודגש על דיבור והבנה. כל זאת, תוך התחשבות במאפיינים הייחודיים של קהל היעד – אוכלוסיית האסירים הרוכשים את השימוש בשפה העברית כשפה שנייה.

מטרות כלליות של היחידה

- הקניית אוצר מילים שימושי בהקשרים של תנועה ותחבורה.
- חיזוק היכולת לזהות ולשיים כלי תחבורה ומקומות במרחב.
- תרגול מילים וביטויים הקשורים לכיוונים ולהוראות הגעה.
- פיתוח יכולת להבעה במשפטים פשוטים.
- טיפוח תחושת מסוגלות בלמידת שפה, תוך התנסות חווייתית.

עקרונות פדגוגיים

- לימוד שפה מתוך הקשר.
- משחוק ולמידה פעילה.
- למידה בקצב מדורג.

רמת מתחילים א'

נושא | אמצעי תחבורה וכיוונים בסיסיים

משך | 60 דק'

מטרות השיעור |

- הלומדים יזהו וישיימו לפחות 6 כלי תחבורה נפוצים.
- הלומדים יכירו מילות כיוון בסיסיות (ישר, שמאלה, ימינה).

ציוד נדרש |

1. כרטיסיות תמונה של כלי תחבורה
2. כרטיסיות מילים
3. כרטיסיות חיצים עם כיוונים
4. דפי עבודה אישיים
5. לוח וטוש
6. דפים ריקים

שלבי השיעור

פתיחה (10 דק')

פנה אל הקבוצה | "היום נדבר על האופן בו אנחנו נוסעים ממקום למקום – ונלמד מילים בעברית שיכולות לעזור לנו לעשות זאת".

פתח דיון קצר בשאלות |

"באיזה כלי תחבורה נסעתם בפעם האחרונה?"

"איך אתם הכי אוהבים לנסוע – ברכב? באוטובוס?"

טיפ למנחה | כתוב על הלוח את שמות כלי התחבורה שהוזכרו – גם אם הם לא תוכננו לשיעור.

הקניית אוצר מילים | כלי תחבורה (10 דקות):

1. הצג כרטיס תמונה של כלי תחבורה ראשון (למשל, אוטובוס). שאל | "מה זה?"
2. בקש מהמשתתפים לחזור אחריו, מספר פעמים. עליך לוודא שהם הוגים את המילה בצורה הנכונה.
3. כתוב את המילה "אוטובוס" על הלוח בכתב ברור.
4. הוסף שם תואר לאוטובוס, בהתאם לצבעו בכרטיסיה, ובנה משפט קצר: "זה אוטובוס צהוב".
5. חזור על התהליך עם שאר המילים: מכונית, רכבת, מונית, אופניים, אופנוע, סירה ומטוס.

טיפ למנחה | הקפד שלא לזרז את החזרות. ודא שההגייה ברורה.

רמת מתחילים א' | כלי תחבורה

משחק הזיכרון (10 דק')

1. חלק לכל לומד 7 כרטיסיות תמונה ו-7 כרטיסיות מילים מתאימות (מעורבות).
2. הסבר את הנחיות המשחק: "הניחו את כל הכרטיסים הפוכים לפניכם. בתורכם, הפכו שני קלפים. אם מצאתם התאמה בין מילה לתמונה, קחו את הזוג. אם לא, הפכו את הקלפים בחזרה והמתינו שוב לתורכם. מטרתכם היא למצוא כמה שיותר התאמות".
3. עבור בין הלומדים והצע סיוע למתקשים.

פעילות סימון | זיהוי וכתיבה (10 דקות)

בצע את הפעולות הבאות -

1. חלק למשתתפים את דפי הסימון.
 2. הצג ללומדים תמונה מתוך חבילת הקלפים.
 3. בקש מהמשתתפים לסמן ב-V את המילה המתאימה לתמונה, ולאחר מכן להעתיק אותה.
- בצע פעולות אלה עם יתר הקלפים.

דף עבודה | עבודה אישית (15 דק')

חלק למשתתפים דף עבודה אישי שכולל: התאמת תמונה לטקסט והשלמת אותיות. פנה אל הקבוצה והסבר את ההנחיות בדף העבודה.

סיכום (5 דק')

הצג שוב את תמונות כלי התחבורה וכרטיסיות הכיוונים.
שאל על כל אחת מהתמונות: "מה זה?"
סיים במשפט זה: "היום למדנו על כלי תחבורה ועל כיוונים. אלו הן מילים שימושיות אשר עשויות לסייע לנו להגיע ממקום למקום".

זזה את התמונה | סמן ב ✓ | כתוב את המילה בעצמך

אוֹנִיָּה

אוֹטוֹבוּס

מכּוֹנִית

מָטוּס

מָסוּק

מוֹנִית

אוֹפּוֹנוֹעַ

אוֹפּוֹנִים

רֶכֶּבֶת

תרגול

אונייה

אוטובוס

מכונית

מטוס

מסוק

מונית

אופנוע

אופניים

רכבת

מתח קו | התאם בין המילה ובין התמונה המתאימה

מכונית

אוטובוס

שמאלה

מונית

מסוק

ימינה

מטוס

אופניים

אופנוע

רכבת

השלם את האותיות החסרות

א_ו_ב_ס

_ו_נ_ת

_א_פ_נ_

ר_ב_ת

_מ_ו_י_

_ו_נ_ו_

_מ_י_ה

רמת מתחילים ב'

נושא | הוראות הגעה פשוטות והתמצאות במרחב.

משך | 60 דק'

מטרות השיעור

- הלומדים יזהו שמות של מקומות נפוצים בעיר.
- הלומדים יבינו וישתמשו בכיוונים בסיסיים כדי לתאר מסלול פשוט.
- הלומדים יתנסו בכתיבה של משפטים פשוטים המבוססים על הוראות הגעה.

ציוד נדרש

1. כרטיסיות תמונות של מקומות
2. כרטיסיות הכוללות את שמות המקומות.
3. מפה המכילה מסלול עם תמונות.
4. תמונות של חיצים עם כיוונים.
5. כרטיסיות מילים (כיוון ומיקומים)
6. דף עבודה אישי
7. טושים, סלטייפ

שלבי השיעור:

פתיחה (10 דק')

1. פנה אל המשתתפים: "היום נלמד להסביר איך מגיעים ממקום למקום בעברית."
2. הכן כרטיסים עם שמות מקומות מוכרים – הצמד את הכרטיסים על גב המשתתפים מבלי שהם יראו אותם.
3. כל משתתף שואל שאלות (כן/לא) כדי לגלות מה כתוב על גבו. המנחה נותן דוגמה לשאלה: ("האם זה מקום שקונים בו אוכל?", "האם זה מקום שקוראים בו ספרים?").

טיפ למנחה | עזור למשתתפים בתהליך ניסוח השאלות בעת הצורך.

הקניית אוצר מילים | כלי תחבורה (10 דקות):

1. הצג את תמונות המקומות, הכיוונים והמיקומים והדבק אותן על הלוח.
2. כתוב על הלוח את המילים המתאימות ליד כל תמונה. חזור בקול עם הכיתה על ביטוי המילים בצורה נכונה.
3. קבוצתי | אמור משפט המכיל מקום לצד מילים נוספות, למשל: "התחנה ליד הבית" "החנות לפני התחנה" – ובקש מהמשתתפים לחזור אחריו.

רמת טרום יסוד | מקומות והתמצאות

בניית משפטים פשוטים | חלוקה לקבוצות (15 דק')

1. חלק מפה המכילה מסלולים ואייקונים של כל המקומות שהוזכרו.

2. חלק את התלמידים לשתי קבוצות. והעבר להם את ההנחיה הבאה:

"קבוצה א': הסבירו כיצד יש להגיע מהסופרמרקט אל הבית."

"קבוצה ב': הסבירו כיצד יש להגיע מהבית אל תחנת האוטובוס."

עליכם לכתוב את הוראות ההגעה בדף ההוראות ולמנות נציג לכל קבוצה. בתום הפעילות, הנציג יקריא את הוראות ההגעה ויסביר כיצד יש להגיע אל היעד שהוגדר לו."

דף עבודה | עבודה אישית (15 דק')

חלק למשתתפים דף עבודה אישי - "כיוונים והתמצאות". הסבר להם מה עליהם לעשות בכל

שלב בדף העבודה: "השלימו כל משפט באמצעות מחסן המילים שנמצא באמצע הדף,

וכתבו שני משפטים שמסבירים איך מגיעים ממקום למקום". לאחר הפעילות אסוף את

תשובות התלמידים.

טיפ למנחה | במהלך הפעילות, עבור בין התלמידים והצע סיוע. חשוב לתת חיזוק חיובי על הצלחות, כמו גם על עצם ההשתתפות.

סיכום (10 דק')

במליאה הכיתתית, בקש מכל אחד מהלומדים לומר משפט אחד של הוראת הגעה.

לאחר הסבב, סיים במשפט זה: "היום הצלחנו להסביר כיצד מגיעים ממקום למקום. זו

מיומנות חשובה בחיי היום-יום".

[הורדת קבצי המשחק](#)

[הורדת מפות](#)

דף עבודה | מקומות והתמצאות

השלימו כל משפט בעזרת מילים ממחסן המילים:

אני גר ליד ה

התחנה

הספרייה נמצאת

ואז לפנות

כדי להגיע לבית החולים צריך ללכת

החנות נמצאת

ה

מחסן המילים

מקומות |

ישר, שמאלה, ימינה, ליד, אחרי, לפני.

כיוון ומיקום |

בית, תחנה, בית חולים, ספרייה קניון, סופרמרקט.

כתבו שני משפטים פשוטים שמסבירים איך מגיעים ממקום למקום. תוכלו להשתמש במחסן המילים.

1

2